

Roční zpráva o plnění Krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015 - 2020 za rok 2018

ÚVOD

Karlovarský kraj ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením Karlovarského kraje zpracoval Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015 -2020 („KPVP “), jehož postupnou realizací se budou naplňovat principy rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením v různých oblastech života těchto osob v Karlovarském kraji.

Dotčené odbory Krajského úřadu Karlovarského kraje předložily v březnu 2019 odboru sociálních věcí, který je koordinátorem procesu, podklady o plnění KPVP za rok 2018. Odbor sociálních věcí tyto podklady zpracoval do níže uvedené Roční zprávy o plnění KPVP za rok 2018.

1. Osvětová činnost

Cíl 1.1 Podporovat vzdělávání pracovníků samosprávy o problematice osob se zdravotním postižením

Opatření 1.1.1

- Periodické pořádání seminářů na téma komunikace s osobami se zdravotním postižením pro pracovníky samosprávy ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR.

Realizátor: Odbor kancelář ředitele úřadu (nyní Odbor kancelář ředitelky úřadu) ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR

Termín: 1x ročně

Způsob plnění opatření 1.1.1

V roce 2018 proběhlo proškolení zaměstnanců v oblasti komunikace s osobami se zdravotním postižením a byl získán certifikát „Přátelská místa“. Zároveň byl krajský úřad prověřen v oblasti technické (stavební) přístupnosti budov pro osoby se zdravotním postižením. Certifikaci „Přátelská místa“ zajistila společnost Timšel, z. s.

Opatření 1.1.2

- Doporučit organizacím zřizovaným Karlovarským krajem v oblasti sociálních služeb, zdravotnictví, školství a kultury účast na vzdělávacích akcích zaměřených na tematiku komunikace s osobami se zdravotním postižením a problematiku zdravotního postižení a informovat tyto o konání těchto akcí, ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR.

Realizátor: Odbor sociálních věcí, Odbor zdravotnictví, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, Odbor kultury, památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR

Termín: 1x ročně

Způsob plnění opatření 1.1.2

Výše uvedené odbory doporučily organizacím zřizovaným Karlovarským krajem v oblasti sociálních služeb, zdravotnictví, školství a kultury účast na vzdělávacích akcích zaměřených na tematiku komunikace s osobami se zdravotním postižením a problematiku zdravotního postižení na pravidelných pracovních setkáních. V případě konání vzdělávacích akcí zaměřených na komunikaci s osobami se zdravotním postižením a problematiku zdravotního postižení jsou informace zasílány emailem prostřednictvím jednotlivých odborů Krajského úřadu Karlovarského kraje a dále jsou zveřejňovány na portálu Karlovarského kraje.

Opatření 1.1.3

- Pomoc při zajištění akcí, které pořádá Národní rada osob se zdravotním postižením ČR - konference, semináře a vzdělávací akce, které se vztahují k problematice osob se zdravotním postižením

Realizátor: Odbor sociálních věcí ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 1.1.3

V roce 2018 odbor sociálních věcí uspořádal ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR seminář „Právní normy ČR ovlivňující činnost spolků OZP“. Lektor pan Jiří Vencel, Národní rada osob se zdravotním postižením ČR. Seminář byl určen všem zástupcům spolků a pobočných spolků členských organizací Národní rady osob se zdravotním postižením ČR.

Cíl 1.2 Podporovat zvyšování informovanosti veřejnosti o problematice zdravotního postižení

Opatření 1.2.1

- Distribuovat informační brožuru „Určitě si poradíte“ pro praktické lékaře, nemocnice, polikliniky, sociální služby, osoby se zdravotním postižením i veřejnost, která obsahuje základní informace o dostupnosti prostředků zdravotnické techniky, rané péče, sociálně právního poradenství a dalších služeb pro občany se zdravotním postižením v kraji, včetně informací, které vysvětlí rozdíl mezi pečovatelskou službou, osobní asistencí a zdravotní službou Home Care

Realizátor: Odbor sociálních věcí, Odbor zdravotnictví

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 1.2.1

Toto opatření bylo splněno již v roce 2015. Brožura „Určitě si poradíte“ byla odborem sociálních věcí distribuována především na obecní úřady obcí s rozšířenou působností - obce III. typu (ORP) a na pověřené obecní úřady - obce II. typu (POÚ). Několik výtisků bylo distribuováno organizacím pro osoby se zdravotním postižením ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR.

Brožura „Určitě si poradíte“ byla odborem zdravotnictví distribuována na urgentní příjmy všech nemocnic kraje.

2. Oblast zpřístupňování staveb, dopravy a informací

Cíl 2.1 Podporovat všeobecné zlepšování přístupnosti staveb v Karlovarském kraji Opatření

2.1.1

- Nadále realizovat dotační aktivity pro Národní institut pro integraci osob s omezenou schopností pohybu a orientace České republiky, o.p.s.

Realizátor: Odbor regionálního rozvoje

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 2.1.1

Podpora Národního institutu pro integraci osob s omezenou schopností pohybu a orientace České republiky pokračovala, v návaznosti na roky minulé, rovněž v roce 2018. Individuální dotace pro Národní institut pro integraci osob s omezenou schopností pohybu a orientace České republiky, o.p.s. byla v roce 2018 schválena usnesením č. RK 125/02/18 ve výši 70.000,- Kč a řádně vyplacena v měsíci březen.

Opatření 2.1.2

- Provádět metodickou činnost a poradenství vůči obecným stavebním úřadům a speciálním stavebním úřadům ve sféře obecných technických požadavků zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.

Realizátor: Odbor stavební úřad

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 2.1.2

Odbor stavební úřad vykonává průběžně metodickou a odbornou pomoc vůči obecným stavebním úřadům a speciálním stavebním úřadům na pozemní komunikace. Nejčastěji se jedná o odpovědi na emailové dotazy, kdy byla pro stavební úřady, zřízena přímá emailová adresa určená výhradně pro metodické dotazy na svěřeném úseku. Dále se jedná o individuální konzultace prováděné formou osobních jednání či stálé telefonické konzultace.

V rámci odvolacích řízení na úseku stavebního zákona jsou pak také často vypořádávány námitky na dodržování obecných technických požadavků na stavby stanovené prováděcími právními předpisy, v rámci toho je vždy vysloven právní názor na obecné technické požadavky zabezpečující užívání staveb osobami pokročilého věku, těhotnými ženami, osobami doprovázejícími dítě v kočárku, dítě do tří let, popřípadě osobami s mentálním postižením nebo osobami s omezenou schopností pohybu nebo orientace stanovené prováděcím právním předpisem ("bezbariérové užívání stavby"). Vyslovený právní názor je pro prvoinstanční správní orgán v daném řízení závazný a slouží i jako metodický návod pro obdobné případy.

Opatření 2.1.3

- Průběžně zařazovat na poradách se stavebními úřady blok týkající se problematiky zpřístupňování staveb pro osoby se zdravotním postižením, ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR.

Realizátor: Odbor stavební úřad ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 2.1.3

Ve sledovaném období nebylo toto opatření naplněno, avšak v roce 2019 je na II. pololetí tohoto roku plánována pracovní porada či seminář: "Bezbariérové prostředí a aktuální legislativa".

Opatření 2.1.4

- U nemovitostí ve vlastnictví Karlovarského kraje postupně realizovat ve spolupráci s městskými úřady a obecními úřady opatření umožňující bezbariérový přístup pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace (např. pomocí Národního rozvojového programu mobility pro všechny).

Realizátor: Odbor investic a grantových schémat

(nyní Odbor investic a správa majetku)

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 2.1.4

Karlovarský kraj při plánování nových staveb nebo při rozsáhlejších rekonstrukcích zapracovává bezbariérová řešení přístupnosti staveb.

Opatření 2.1.5

- V souladu s Programem rozvoje Karlovarského kraje (kapitola 5.1.3 a 5.1.4 Strategické části) předkládat Radě Karlovarského kraje průběžnou monitorovací zprávu, která zhodnotí naplňování Programu rozvoje Karlovarského kraje z pohledu plnění indikátorů. Monitorovací zpráva bude strukturována podle prioritních oblastí, specifických cílů a opatření programu a bude obsahovat aktuální hodnoty monitorovacích indikátorů k 31. 12. předchozího roku.

Realizátor: Odbor regionálního rozvoje

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 2.1.5

Monitorovací zpráva byla předložena Radě Karlovarského kraje dne 03. 12. 2018 na vědomí, usnesení č. RK 1433/12/18 a rovněž Zastupitelstvu Karlovarského kraje dne 13. 12. 2018, usnesení č. ZK 444/12/18.

Cíl 2.2 Přispívat ke zvýšení mobility osob se zdravotním postižením v oblasti veřejné dopravy

Opatření 2.2.1

- Pro výběrová řízení na uzavření nových smluv o veřejných službách při přepravě cestujících tak, jak vyžaduje realizaci tohoto procesu nařízení (ES) č. 1370/2007, projednat v orgánech kraje možnosti zpřísnění hodnot standardů kvality ve věci vymezení vozidel, která musí umožňovat přepravu osob s omezenou schopností pohybu a orientace, definovaných v Nařízení vlády č. 63/2011 Sb. Projednáno bude v rámci přípravy zadávací dokumentace výběrových řízení komisí dopravní jako poradní orgán rady kraje a radou kraje.

Realizátor: Odbor dopravy a silničního hospodářství

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 2.2.1

Karlovarský kraj připravuje uzavření desetiletých smluv o veřejných službách s drážními dopravci. Při požadavcích na standardy kvality je v připravovaných smlouvách vyžadováno, aby alespoň jeden vůz v soupravě byl vybaven pro přepravu osob se sníženou schopností pohybu a orientace a byl vybaven toaletou.

Opatření 2.2.2

- Zapracovat do nových smluv s drážními dopravci, aby v případě rušení vlakových spojů, které byly uzpůsobeny pro přepravu osob se zdravotním postižením, byly tyto spoje nahrazeny nízkopodlažními autobusy.

Realizátor: Odbor dopravy a silničního hospodářství

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 2.2.2

Do připravovaných desetiletých smluv bude tento požadavek zapracován.

Opatření 2.2.3

- Při veřejných zakázkách na zajištění dopravní obslužnosti Karlovarského kraje zapracovat do závazných návrhů smluv bezbariérovost (vhodný přístup, orientační a informační systémy pro osoby se zrakovým a sluchovým postižením) prostředků veřejné hromadné dopravy.

Realizátor: Odbor dopravy a silničního hospodářství

Termín: průběžně

Opatření 2.2.4

- Průběžnou tvorbou dopravního procesu a spoluprací s obcemi vytvářet podmínky, aby bylo možné zajistit označení spojů zajišťovaných s nízkopodlažními autobusy v jízdních řádech v Karlovarském kraji.

Realizátor: Odbor dopravy a silničního hospodářství

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 2.2.3 a 2.2.4

Ve veřejné dopravě integrované dopravní systémy zapříčiňují někdy větší přestávky mezi jednotlivými spoji, více přestupů (někdy s nedostatečnou dobou na přestup pro všechny) a komplikovanější plánování cesty. To může vytvořit i u bezbariérové veřejné dopravy překážky pro starší cestující či osoby se zdravotním postižením a může dokonce starší lidi, za určitých okolností, z jejího využívání částečně vyloučit. Z těchto důvodů zohledňuje dopravní plánování více než dosud, vedle technického zabezpečení odstraňování překážek, i požadavky méně mobilních a starších osob na organizaci dopravní sítě a vhodné sestavení jízdních řádů.

Cíl 2.3 Podpořit informovanost osob se zdravotním postižením prostřednictvím webu Karlovarského kraje

Opatření 2.3.1

- Zprostředkovat dostupnost informací o bezbariérovosti příspěvkových organizací kraje prostřednictvím odkazu -prolinku na webu Karlovarského kraje.

Realizátor: Odbor projektového řízení a informatiky KK (nyní Odbor informatiky)

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 2.3.1

Prostředí je připraveno. V následujícím období se bude společně se zástupci Národní rady osob se zdravotním postižením Karlovarského kraje rozhodovat o tom, které adresy by se měly prolinkovat.

Opatření 2.3.2

- Zajistit zpřístupnění vybraných základních dokumentů kraje pro neslyšící ve znakovém jazyce - videa.

Realizátor: Odbor projektového řízení a informatiky KK (nyní Odbor informatiky)

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 2.3.2

Prostředí je připraveno. V následujícím období se bude společně se zástupci Národní rady osob se zdravotním postižením Karlovarského kraje rozhodovat o tom, jaká videa by se měla publikovat (odkazem v rámci předmětných stránek, které budou specifikovány v rámci projektu).

Opatření 2.3.3

- Uspořádat školení informatiků a zaměstnanců, kteří pracují s webem Karlovarského kraje, v oblasti týkající se specifických potřeb a omezení, která při práci s internetem vyplývají z povahy jednotlivých druhů zdravotního postižení.

Realizátor: Odbor kancelář ředitele úřadu

(nyní Odbor kancelář ředitelky úřadu)

Termín: 1x ročně

Způsob plnění opatření 2.3.3

Oblast přístupnosti webových stránek pro osoby se zdravotním postižením je zajištěna vlastním nastavením webu. Publikanti (osoby, které publikují příspěvky na webovém portále) jsou při přebírání této agendy proškoleni odborem informatiky. Součástí školení jsou také pokyny, jak zachovat přístupnost webových stránek. V roce 2018 proběhlo proškolení zaměstnanců v oblasti komunikace s osobami se zdravotním postižením a byl získán certifikát „Přátelská místa“. Zároveň byl krajský úřad prověřen v oblasti technické (stavební) přístupnosti budov pro osoby se zdravotním postižením. Certifikaci „Přátelská místa“ zajistila společnost Timšel, z. s.

Cíl 2.4 Podpořit informovanost o Národním rozvojovém programu mobility pro všechny

Opatření 2.4.1

- Provést analýzu zjišťující zapojení obcí v Karlovarském kraji do Národního rozvojového programu mobility pro všechny, podpořit informovanost o tomto programu u zástupců měst a obcí Karlovarského kraje na setkáních se starosty obcí, tajemníky.

Realizátor: Odbor investic a grantových schémat

(nyní Odbor investic a správa majetku)

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 2.4.1

Ve sledovaném období nebylo toto opatření naplněno a to z toho důvodu, že z pohledu odboru investic a správy majetku se určení realizátora tohoto opatření nejeví zcela optimální, jelikož odbor investic a správa majetku při výkonu svých svěřených agend běžně neprovádí konzultace o výstavbě obecního majetku oproti jiným odborům, které jsou pro tuto činnost vhodnější, neboť jejich aktivita vůči obcím je z jejich funkční náplně mnohonásobně vyšší. Tento argument byl ze strany koordinátora zohledněn.

3. Oblast vzdělávání a školství

Cíl 3.1 Umožnit maximální možné vyrovnání příležitostí v přístupu ke vzdělání

Opatření 3.1.1

- Zpracovat přehled bezbariérových základních a středních škol na území Karlovarského kraje a následně přehled zveřejnit na webových stránkách kraje, ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR.

Realizátor: Odbor školství, mládeže a tělovýchovy ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 3.1.1

V průběhu roku 2018 došlo u některých škol k jejich zpřístupnění pro hendikepované žáky, např. Gymnázium a střední odborná škola Chodov, příspěvková organizace a Gymnázium Ostrov, příspěvková organizace. V návaznosti na uvedené bude seznam bezbariérovosti krajem zřizovaných škol a školských zařízení aktualizován a následně uveřejněn na Školském portálu Karlovarského kraje.

Opatření 3.1.2

- Vyzvat ostatní zřizovatele škol a školských zařízení ke zveřejnění informace o bezbariérovosti jejich školy.

Realizátor: Odbor školství, mládeže a tělovýchovy

Termín: : průběžně

Způsob plnění opatření 3.1.2

Z důvodu plnění jiných prioritních úkolů nedošlo v tomto bodě k posunu. Odbor školství, mládeže a tělovýchovy plánuje provést dotazníkové šetření na školách a školských zařízeních ostatních zřizovatelů a v návaznosti na výstupy z tohoto šetření zpracovat seznam jejich bezbariérovosti, který bude veřejně přístupný na školském portálu Karlovarského kraje.

Opatření 3.1.3

- Cíleně rozvíjet další vzdělávání pedagogických pracovníků (zejm. ve školách zřizovaných Karlovarským krajem) a zvýšit jejich kvalifikovanost pro práci s žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami.

Realizátor: Odbor školství, mládeže a tělovýchovy

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 3.1.3

Tento cíl byl za rok 2018 realizován prostřednictvím Gymnázia Sokolov a Krajského vzdělávacího centra, příspěvková organizace, a to následovně:

1. Akreditované programy a metodická setkání – jednodenní semináře a kurzy s využitím lektorů z praxe (pedagogicko-psychologická poradna v Karlovarském kraji) s cílem pomoci školám při realizaci „společného vzdělávání“;
2. Vzdělávání sboroven – dle potřeb škol probíhají metodické semináře, které jsou realizovány přímo ve školách jako pomoc

pedagogickému sboru. Jejich zaměření odpovídá konkrétním potřebám škol, např. legislativa, spolupráce učitele a asistenta pedagoga, podpůrná opatření, jak na ADHD, specifika vzdělávání, individuální vzdělávací plán, práce s dětmi s lehkým mentálním postižením.

V roce 2018 proběhlo celkem 25 vzdělávacích akcí a metodických setkání zaměřených na podporu inkluze a integrace v mateřských, základních a středních školách. Celkem se v roce 2018 zúčastnilo 387 pedagogických pracovníků.

Opatření 3.1.4

- V rámci finančních možností efektivně podporovat inkluzivní vzdělávání (integrovanou výuku) na základních a středních školách za pomoci asistentů pedagoga v souladu s doporučeními školských poradenských zařízení.

Realizátor: Odbor školství, mládeže a tělovýchovy

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 3.1.4

Společné vzdělávání je podporováno v souladu s příslušnou legislativou, kdy financování je řešeno přes podpůrná opatření pro děti, žáky, studenty se zdravotním postižením i pro děti, žáky, studenty nadané. Nový systém finančního zabezpečení vzdělávání žáků s podpůrnými opatřeními vychází z podrobného aktuálního výkaznictví, které kopíruje stav ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v konkrétních školách. Podpůrná opatření jsou stanovena konkrétnímu žákovi na základě doporučení školského poradenského zařízení.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá stále výrazněji inkluzivním způsobem, takže postižení přestává být limitujícím faktorem a všichni žáci mohou být touto formou vychovávaní k vzájemné pomoci a solidaritě. Ve školním roce 2017/2018 bylo individuálně integrováno v základních školách 2013 žáků. Oproti předchozímu školnímu roku je to nárůst o 213 žáků.

Společné vzdělávání je finančně velmi nákladné. Za rok 2018 činily náklady na společné vzdělávání v Karlovarském kraji 181.891.634 Kč, tzn. o téměř 78 mil. Kč více než v předchozím roce. V roce 2018 došlo opět k nárůstu počtu asistentů pedagoga na 597 (přepočtení na plně zaměstnané 437,79).

Počty asistentů pedagoga v posledních letech výrazně vzrostly, což souvisí se zaváděním společného vzdělávání a ve svém důsledku vede k výraznému nárůstu požadavků na finanční zajištění tohoto podpůrného opatření.

Cíl 3.2 Podporovat školská poradenská zařízení v Karlovarském kraji

Opatření 3.2.1

- Informovat školská poradenská zařízení o rozvojovém programu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky („MŠMT“), jehož prostřednictvím jsou finančně podpořeny diagnostické nástroje a kompenzační pomůcky.

Realizátor: Odbor školství, mládeže a tělovýchovy

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 3.2.1

Školská poradenská zařízení byla informována o možnosti čerpat finanční prostředky z rozvojového programu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy „Vybavení školských poradenských zařízení diagnostickými nástroji v roce 2018“. Tři zařízení se zapojila do programu a využila částku v celkové výši 258 200 Kč.

V rozvojovém programu byla zapojena následující školská poradenská zařízení:

- Pedagogicko-psychologická poradna Karlovy Vary,
- Speciálně pedagogické centrum při Základní škole se specifickými poruchami učení,
- Speciálně pedagogické centrum při Základní škole a střední škole Karlovy Vary.

4. Oblast zdravotnictví a zdravotní péče

Cíl 4.1 V maximální možné míře vytvářet podmínky pro odstraňování bariér při ošetření a hospitalizaci imobilních osob s respektováním jejich specifických potřeb

Opatření 4.1.1

- Systematicky zmapovat zdravotnická zařízení, která zřizuje Karlovarský kraj z hlediska architektonických, resp. dalších bariér a na základě zjištěných poznatků naplánovat stavební a technické úpravy, které by v těchto zařízeních umožňovaly důstojné ošetření a hospitalizaci osob se zdravotním postižením, ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR.

Realizátor: Odbor zdravotnictví ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 4.1.1

Toto opatření bylo splněno. Odbor zdravotnictví již v roce 2017 komunikoval s Karlovarskou krajskou nemocnicí, s NEMOS Ostrov a Sokolov ohledně technických požadavků zabezpečujících bezbariérové užívání staveb (zrakové, sluchové a mentální postižení). Byly např. pořízeny tablety pro neslyšící, které zlepšují komunikaci s neslyšícími ve zdravotnických zařízeních.

Operační středisko Zdravotnické záchranné služby, příspěvkové organizace („ZZS KK „) je vybaveno technologiemi, které umožňují komunikaci s osobami se zdravotním postižením, na tuto eventualitu pravidelně školí své operátorky.

Na volající s vadou sluchu a řeči volající na tísňovou linku je ZZS KK připravena:

- 1) Je vyčleněno telefonní číslo pro neslyšící 721 144 155 s možností odpovědí SMS zprávami.
- 2) Implementací aplikace Záchranka do programu zdravotnického operačního střediska
  - v aplikaci Záchranka mají tyto osoby možnost zaškrtnout tlačítko „nemohu mluvit“ a v profilu uživatele nastavení neslyšící / vada řeči
  - operátorka ZOS má možnost komunikovat pomocí SMS zpráv psaných ručně, tak i pomocí předdefinovaných zpráv
  - handicapovaní mají možnost komunikovat pomocí předdefinovaných znaků, např. úraz, alergická reakce, bolest na hrudi, dopravní nehoda, bezvědomí, jiný problém, pomáhám někomu jinému

Opatření 4.1.2

- Provést analýzu naplňování práv pacientů s ohledem na jejich zdravotní postižení v lůžkových zdravotnických zařízeních s cílem provést šetření v terénu přímo za účasti osob se zdravotním postižením - v nemocnicích, kde je zřizovatelem kraj

Realizátor: Odbor zdravotnictví ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 4.1.2

Opatření bylo splněno v roce 2016, kdy byla provedena analýza ze strany Národní rady osob se zdravotním postižením Karlovarského kraje formou dotazníku. Výsledky šetření byly předány odboru zdravotnictví v rámci společného jednání.

Opatření 4.1.3

- Připravit a na webových stránkách Karlovarského kraje začít budovat databázi bezbariérových zdravotnických zařízení, která zřizuje Karlovarský kraj.

Realizátor: Odbor zdravotnictví

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 4.1.3

Data budou k dispozici na společném prolinku, který zajistil v rámci plnění KPVP odbor informatiky.

Cíl 4.2 Zlepšit komunikaci lékařů a dalších zdravotnických pracovníků s osobami se zdravotním postižením

Opatření 4.2.1

- Uskutečnit ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR pracovní seminář za účasti zástupců zdravotních zařízení v kraji o schopnosti a připravenosti zdravotnických zařízení v kraji plnit péči o občany se zdravotním postižením.

Realizátor: Odbor zdravotnictví ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR

Termín: 1x ročně

Způsob plnění opatření 4.2.1

Ve sledovaném období nebylo toto opatření naplněno.

5. Oblast sociálních věcí

Cíl 5.1 Podporovat rozvoj sociálních služeb a integraci osob se zdravotním postižením do běžného života

Opatření 5.1.1

- Aktivně podporovat naplňování Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Karlovarského kraje pro období let 2014-2017.

Realizátor: Odbor sociálních věcí

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 5.1.1

Opatření není pro rok 2018 aktuální, platnost Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji na období 2014 – 2017 skončila v roce 2017. Usnesením Zastupitelstva Karlovarského kraje č. ZK 243/06/17 ze dne 22. 6. 2017 byl schválen Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji na období 2018 – 2020, který je aktivně naplňován.

V rámci transformačního procesu Domova pro osoby se zdravotním postižením PATA v Hazlově, p.o. probíhá výstavba rodinných domů, která bude dokončena v roce 2019 (Skalná, Aš, Hazlov).

Opatření 5.1.2

- Spravovat a pravidelně aktualizovat on-line katalog poskytovatelů sociálních služeb v Karlovarském kraji a další informace pro osoby se zdravotním postižením snadno přístupné na webových stránkách KÚ.

Realizátor: Odbor sociálních věcí

Termín: 1x ročně

Způsob plnění opatření 5.1.2

Na webových stránkách Karlovarského kraje je zveřejněn odkaz na registr poskytovatelů sociálních služeb, kde jsou aktuální informace o poskytovatelích sociálních služeb, kteří působí na území Karlovarského kraje a jsou registrováni dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Příprava on-line katalogu poskytovatelů sociálních služeb je řešena v rámci realizace projektu Podpora procesu střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji.

Opatření 5.1.3

- Podpořit potřebnou kapacitu tlumočnicků znakového jazyka pro neslyšící tak, aby byla dostupná z krajského a časového hlediska - tj. sociální službu tlumočnické služby. Podpořit potřebnou kapacitu sociální služby odborné sociální poradenství.

Realizátor: Odbor sociálních věcí

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 5.1.3

Poskytování sociálních služeb tlumočnické služby a odborné sociální poradenství je v souladu se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb v Karlovarském kraji na období 2018 - 2020.

Tlumočnické služby a odborné sociální poradenství zaměřené na cílovou skupinu osoby se sluchovým postižením jsou poskytovány organizací Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR, z.s. Organizace pro rok 2018 nepožádala o zařazení sociálních služeb do sítě sociálních služeb v Karlovarském kraji ani o finanční podporu sociálních služeb z rozpočtu Karlovarského kraje.

Cíl 5.2 Podporovat organizace sdružující osoby se zdravotním postižením

Opatření 5.2.1

- Podporovat dotačními programy aktivity organizací pro osoby se zdravotním postižením, včetně dobrovolnictví.

Realizátor: Odbor sociálních věcí

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 5.2.1

Pro rok 2018 byl Karlovarským krajem vyhlášen Program pro poskytování dotací z rozpočtu Karlovarského kraje na podporu dobrovolnictví. Usnesením Rady Karlovarského kraje č. RK 530/05/18 ze dne 14. 5. 2018 bylo schváleno poskytnutí dotací organizacím Mateřské centrum Karlovy Vary, z.s. ve výši 100.000 Kč a INSTAND, institut pro podporu vzdělávání a rozvoj kvality ve veřejných službách, z.ú ve výši 98.000 Kč.

6. Zaměstnávání osob se zdravotním postižením

Cíl 6.1 Navázat intenzivnější spolupráci mezi Krajským úřadem Karlovarského kraje a Úřadem práce České republiky -krajská pobočka v Karlových Varech

Opatření 6.1.1

- Zjišťovat skutečnou situaci v oblasti zaměstnávání občanů se zdravotním postižením v Karlovarském kraji ve spolupráci s Úřadem práce České republiky - krajská pobočka v Karlových Varech, který poskytne 1x za rok podklady pro vydání Roční zprávy o plnění KPVP KK, které se budou týkat statistických dat zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Realizátor: Odbor sociálních věcí ve spolupráci s Úřadem práce České republiky - krajská pobočka v Karlových Varech **Termín:** 1x ročně

Způsob plnění opatření 6.1.1

Úřad práce České republiky - krajská pobočka v Karlových Varech ve spolupráci s odborem sociálních věcí poskytl statistické údaje, které se týkají zaměstnávání osob se zdravotním postižením (OZP).

Počet podpořených OZP v Karlovarském kraji v jednotlivých nástrojích aktivní politiky zaměstnanosti za rok 2018:

- 53x veřejně prospěšné práce
- 53x společensky účelná pracovní místa
- 3x chráněná pracovní místa
- 70x poradenství RIP (regionální individuální projekty)
- 14x regionální mobilita
- 3x záruky pro mladé
- 0x práce na zkoušku
- 9x rekvalifikace zvolená NIP (národní individuální projekty)
- 3x rekvalifikace zvolená RIP (regionální individuální projekty)

Opatření 6.1.2

- Na webových stránkách Úřadu práce České republiky - krajské pobočky uveřejňovat seznam volných míst určených pro osoby se zdravotním postižením prostřednictvím odkazu <http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/kvk/zamestnavani-osob-se-zdravotnim-postizenim>

Realizátor: Úřad práce České republiky - krajské pobočky

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 6.1.2

Úřadu práce České republiky - krajské pobočky pravidelně uveřejňuje aktuální seznam volných míst určených pro osoby se zdravotním postižením na webových stránkách a to prostřednictvím výše uvedeného odkazu.

Cíl 6.2 Zaměstnávání osob se zdravotním postižením na Krajském úřadu Karlovarského kraje a v jím zřízených organizacích

Opatření 6.2.1

- Při plnění tzv. povinného podílu počtu zaměstnanců se zdravotním postižením bude krajský úřad a organizace jím zřízené preferovat přímé zaměstnávání občanů se zdravotním postižením před náhradními formami plnění.

Realizátor: Odbor kancelář ředitele úřadu

(nyní Odbor kancelář ředitelky úřadu)

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 6.2.1

V roce 2018 byly na krajském úřadě zaměstnány osoby se zdravotním postižením. Nově byla zřízena tři tzv. společensky účelná pracovní místa, která byla ve spolupráci s Úřadem práce ČR obsazena osobami se zdravotním postižením.

7. Oblast kultury a volnočasových aktivit

Cíl 7.1 Zvyšovat informovanost o bezbariérových přístupech kulturních a turistických objektů, v maximální míře umožňovat osobám se zdravotním postižením přístup ke kulturnímu a společenskému vyžití

Opatření 7.1.1

- Soustavně doplňovat propagační a informační materiály, publikace a databáze zveřejňované Karlovarským krajem ve sféře kultury a cestovního ruchu o údaje týkající se přístupnosti objektů pro osoby se zdravotním postižením.

Realizátor: Odbor kultury, památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 7.1.1

O bezbariérovém přístupu je možné najít informace na webu „Živý kraj“, který provozuje destinační agentura pro Karlovarský kraj, jsou zde propagovány ve spolupráci s odborem kultury, památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu, také další akce, sportovní i kulturní, týkající se osob se zdravotním postižením.

Také webové stránky všech příspěvkových organizací Karlovarského kraje v působnosti kultury informují o možnostech využití expozic a programů pro osoby se zdravotním postižením.

Krajská knihovna Karlovy Vary – prostory jsou uzpůsobeny k snadné orientaci zrakově postižených (možnost přepnutí do Blind Friendly modu). Bezbariérovost objektu je v celé knihovně. Na www stránkách je umístěna informace. Objekt je opatřen rampou, výtahem, toaletami pro handicapované – euroklíč.

Galerie umění - Interaktivní galerie Becherova vila je vybavena bezbariérovým přístupem do výstavních prostor i do koncertního sálu prostřednictvím rampy před hlavním vstupem do budovy, dále pomocí zdvižné plošiny pro vozíčkáře a výtahu. Galerie tuto informaci postupně doplnila do tištěných i digitálních propagačních materiálů tak, aby byla explicitně vnímána jako základní informace o provozu objektu.

Muzeum Karlovy Vary – objekt nové expozice není zcela bezbariérový, ale v objektu je výtah, na www stránkách je umístěna informace o bezbariérovosti. Objekt disponuje bezbariérovými toaletami.

Muzeum Sokolov, příspěvková organizace Karlovarského kraje - Zámek Sokolov – objekt není zcela bezbariérový, ale s pomocí asistenta muzea lze expozici zvládnout. Tato informace je umístěna na www stránkách instituce.

Důl Jeroným - bezbariérovost objektu je částečná, na www stránkách je umístěna informace.

Štola č.1 Jáchymov - bezbariérovost objektu je pouze částečná, na www stránkách je umístěna informace.

Muzeum Cheb, příspěvková organizace Karlovarského kraje - bezbariérovost objektu je pouze částečná, na www stránkách je umístěna informace. V současné době probíhá velká rekonstrukce prostor muzea a obměna expozice, je počítáno i se zpřístupněním pro handicapované.

Becherova vila - bezbariérovost objektu – ano, celková, na www stránkách je umístěna informace. Objekt je opatřen rampou, výtahem, toaletami pro handicapované. V expozici jsou umístěny hmatové modely a haptické pomůcky.

Letohrádek Ostrov - bezbariérovost objektu – částečná, na www stránkách umístěna informace, s pomocí zaměstnanců.

Galerie výtvarného umění Cheb, příspěvková organizace Karlovarského kraje - Bezbariérovost – ne, na www stránkách umístěna informace, s pomocí zaměstnanců

Galerie G4, Cheb, příspěvková organizace Karlovarského kraje - Bezbariérovost – ne, na www stránkách umístěna informace

Císařské lázně, příspěvková organizace Karlovarského kraje – objekt je v současné době v rekonstrukci, je opatřen vchodem s nájezdním prostorem. Není bezbariérový. Informace je umístěna na www stránkách. Po rekonstrukci je počítáno s bezbariérovostí, toaletami na euroklíč.

Opatření 7.1.2

- Informovat na webových stránkách Karlovarského kraje o kulturních zařízeních a památkových objektech s bezbariérovými přístupy.

Realizátor: Odbor kultury, památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 7.1.2

V současnosti je vytvářen formulář pro dotazníkové šetření a jeho výsledky budou následně vyhodnoceny a zveřejněny na webu a po domluvě s destinační agenturou taktéž u jednotlivých objektů na turistickém portálu.

Opatření 7.1.3

- Podporovat zpřístupňování kulturních institucí, zařízení a památek, které jsou ve vlastnictví Karlovarského kraje, pro osoby se zdravotním postižením.

Realizátor: Odbor kultury, památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 7.1.3

Při investicích a rekonstrukcích budov se již s bezbariérovými přístupy a sociálním zařízením pro osoby se zdravotním postižením počítá, např. nově opravená budova Muzea Karlovy Vary - Nová louka 22 v Karlových Varech již bezbariérový přístup, včetně sociálního zařízení a výtahu, má. Důl Jeroným v Čisté u Rovné - bezbariérový přístup do vstupní budovy, včetně WC pro invalidy. Samotný důl bohužel není pro invalidy přístupný (prudký sestup se schody).

Krajská knihovna podrobněji: pro zdravotně znevýhodněné je vybavena všemi typy pomocníků pro snadnější orientaci a bezproblémový přístup ke všem službám. Neslyšící - indukční smyčky u centrálního pultu a ve velkém sále; informace o službách a přístupu do knihovny na jejím webu v českém znakovém jazyce. Nevidomí - naváděcí maják od zastávky MHD k hlavnímu vchodu navádějící nevidomé hlasem. Vozíčkáři, senioři - bezbariérové nájezdy, samo otevírací dveře hlavního vchodu, půjčoven i výtahů.

Opatření 7.1.4

- Doporučovat podporu návrhu instalace Eurozámků ve veřejně přístupných kulturních zařízeních prostřednictvím setkání pracovníků informačních center kraje na Krajském úřadu Karlovarského kraje.

Realizátor: Odbor kultury, památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 7.1.4

Jednotlivým subjektům je instalace Eurozámků ve veřejně přístupných kulturních zařízeních doporučována. Pokud je odbor kultury, památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu požádán o jeho stanovisko, tak je vždy toto doporučováno, taktéž je doporučení zmiňováno při informačních setkáních s účastníky cestovního ruchu a kulturních zařízení.

Z bezpečnostních důvodů velmi obtížné. Toalety pro invalidy jsou uvnitř chráněných objektů. Jsou ale podávány informace - například v Muzeu Sokolov, že v dojezdové vzdálenosti cca 200 m od zámku se u MDK nacházejí bezbariérové toalety přístupné pomocí EURO klíče. Krajská knihovna Karlovy Vary je kompletně bezbariérová. Galerie umění Karlovy Vary: Eurozámky v uzavřeném objektu galerie s přísným bezpečnostním režimem nejsou opodstatněné, jelikož se návštěvníci pohybují po objektu s kustodem, který jim přístup do všech prostor usnadňuje, toalety jsou otevřené a volně přístupné po dobu otevření objektu. V Muzeu Karlovy Vary je toaleta pro handicapované.

Opatření 7.1.5

- Ve spolupráci s organizacemi sdružujícími osoby se zdravotním postižením a s dalšími partnery zmapovat bezbariérové trasy a atraktivitu cestovního ruchu na území Karlovarského kraje, výstupy z mapování zveřejňovat na webových stránkách Karlovarského kraje a dalších specializovaných webových portálech např. www.vozeikmap.cz, ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR.

Realizátor: Odbor kultury, památkové péče, lázeňství a cestovního ruchu ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením ČR

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 7.1.5

Atraktivita - nová expozice (Muzeum Karlovy Vary) také pro zrakově postižené - jsou zde dotykové exponáty s popiskami v Braillově písmu. Asociace slabozrakých již testovala a propaguje. Pro zrakově postižené byl také např. v Muzeu Cheb vytvořen model náměstí města Chebu a haptický průvodce k tomuto modelu. V sokolovském zámku a Hornickém muzeu v Krásné jsou popisy expozic a k dispozici tištěný průvodce pro sluchově postižené.

Galerie v Karlových Varech své kulturní služby nabídne na specializovaném portálu, který mapuje objekty s bezbariérovým přístupem, pochopitelně poskytne podrobné informace tak, aby přístup k objektu a pohyb po objektu byl přehledný a srozumitelný pro každého návštěvníka.

Např. Krajská knihovna Karlovy Vary - Self check - samoobslužný výpůjční systém, bez nutnosti přijít do kontaktu s obsluhujícím personálem, upraveno i pro vozíčkáře.

Friendly vox - na všech počítačích pro veřejnost v knihovně. Projekt je zaměřen na zpřístupnění internetových služeb zrakově znevýhodněným návštěvníkům knihoven. Díky tomu může nyní knihovna nabízet svým zrakově znevýhodněným klientům ozvučený přístup k internetovému zpravodajství či k dennímu tisku, případně k dalším službám jako je například e-mail, youtube či Wikipedie. Obsluha je velmi snadná a portál velmi výrazně zjednodušuje přístup zrakově postižených k informacím na internetu. Půjčování dioptrických brýlí na čtení, půjčování kolečkového křesla či chodítka pro snadnější pohyb v knihovně.

Další služby pro zdravotně znevýhodněné:

Pro nevidomé

- práce s nevidomými – oddělení pro nevidomé a slabozraké – zvukové knihy - Přihlášení, internet a půjčování z fondu oddělení je bezplatné. K registraci je nutné předložit potvrzení očního lékaře, průkaz ZTP nebo doporučení SONSu.
- tematické programy, výtvarné dílny, haptické pomůcky, braillovo písmo
- přednášky
- asistence v objektu
- spolupráce s centry pro zdravotně postižené – tematické programy dle potřeby
- texty v braillově písmu
- výuka znakové řeči
- výuka na PC pro zrakově postižené a handicapované
- práce s handicapovanými – ano speciální programy i na objednání

- vyhrazená místa pro parkování pro handicapované osoby
- signální majáček navigující nevidomé do knihovny hlasem
- výtah a vstupní dveře se otevírají automaticky
- společenský sál a centrální výpůjční pult jsou vybaveny indukčními smyčkami pro neslyšící
- na všech počítačích v knihovně je nainstalován software Friendly Vox, zaměřen na zpřístupnění internetových služeb zrakově znevýhodněným návštěvníkům
- speciální fond zvukových knih, nově i ve formátu MP3, pro nevidomé
- kamerová zvětšovací lupa Presto
- soubor kompenzačních pomůcek pro nevidomé
- počítač se speciálním softwarem pro nevidomé a slabozraké
- každoroční společný den pro nevidomé i vidící veřejnost, který se koná vždy v rámci Týdne knihoven **pro neslyšící**
- několikrát ročně přednášky a kurzy s profesionálním tlumočením do českého znakového jazyka, případně se simultánním přepisem mluveného slova
- kurzy českého znakového jazyka pro začátečníky i pokročilé pod vedením pana Miroslava Plachého (rodilý neslyšící, zakladatel sdružení Planeta neslyšících v Karlovarském kraji)
- speciální fond - komiksy, filmy s titulky, motivační filmy, výuková DVD, periodika s tematikou neslyšících, fond o problematice neslyšících zaměřený na komunikaci
  - s neslyšícími, na život neslyšících, péči o neslyšící děti, slovníky ČZJ atd.
  - informace o knihovně v českém znakovém jazyce <http://www.knihovnakv.cz/informace-o-krajske-knihovne-v-ceskem-znakovem-jazyce-p290.htm>

Další služby

- V knihovně se půjčují zdarma dioptrické brýle a pro snadnější pohyb v jejích prostorách také chodítko či invalidní vozík
- <http://www.knihovnakv.cz/knihovna-boura-bariery-a-je-otevrenym-mistem-p652.htm>
- **Speciální služba pro děti s poruchami učení a jinými zdravotními znevýhodněními LEKOTÉKA:**
Lékotéka - práce s dětmi od 2 do 15 let se specifickými vzdělávacími potřebami či zdravotním postižením (sluchové, tělesné, zrakové, mentální postižení, vady řeči, autismus, poruchy učení atd.) - pomůcky v Lékotéce rozvíjejí fantazii, tvořivost, zručnost, napomáhají k rozlišování barev a tvarů, procvičují přesnost, jemnou motoriku, zlepšují postřeh, logické myšlení, apod. Jedná se o nejrůznější skládky, puzzle, zvukové knihy, kreslicí tabulky, společenské hry, maňásky a podobně.

V knihovně je možné si také zapůjčit a vyzkoušet nejrůznější kompenzační pomůcky pro nevidomé a slabozraké.

8. Naplnění KPVP KK

Cíl 8.1 V maximální míře odstranit bariéry a vyrovnat příležitosti osob se zdravotním postižením ve všech dotčených oblastech

Opatření 8.1.1

- Koordinace jednotlivých odborů Krajského úřadu Karlovarského kraje při vzniku a realizaci KPVP KK.

Realizátor: Odbor sociálních věcí

Termín: průběžně

Způsob plnění opatření 8.1.1

Odbor sociálních věcí koordinuje jednotlivé odbory Krajského úřadu Karlovarského kraje průběžně. Komunikace mezi jednotlivými odbory probíhá zpravidla písemnou formou prostřednictvím emailů. V případě nutnosti je možné vyvolat společné jednání.

Opatření 8.1.2

- Pravidelně monitorovat plnění KPVP KK a jeho aktualizaci, tj. koordinovat vydání Roční zprávy o plnění KPVP v Karlovarském kraji na základě podkladů, které dodají jednotlivé odbory a Úřad práce České republiky - krajská pobočka v Karlových Varech a tuto předložit orgánům Karlovarského kraje nejpozději do 30. 6. následujícího roku, Roční zprávu zveřejnit na webových stránkách Karlovarského kraje.

Realizátor: Odbor sociálních věcí ve spolupráci s dotčenými odbory Krajského úřadu Karlovarského kraje, Národní radou osob se zdravotním postižením ČR a ostatními zainteresovanými institucemi

Termín: 1x ročně

Způsob plnění opatření 8.1.2

Odbor sociálních věcí jako koordinátor procesu vyzval jednotlivé odbory Krajského úřadu Karlovarského kraje a Úřad práce České republiky - krajská pobočka v Karlových Varech, aby doložily podklady o plnění KPVP nejpozději do konce měsíce března 2019, následně podklady zpracoval pro vydání Roční zprávy o plnění KPVP. Tato zpráva byla dne 10. 6. 2019 schválena Radou Karlovarského kraje usnesením č. RK 732/06/19.